

Smernice za komunikacijo in sodelovanje z dolgotrajno bolnimi študenti

Dolgotrajnih bolezni je veliko, tudi vplivi bolezni na študij so različni. V nadaljevanju je podanih nekaj splošnih smernic. Najbolje je, da se s posameznim študentom posvetujete, katere prilagoditve bi mu pomagale pri študiju glede na njegovo konkretno diagnozo in težave, s katerimi se sooča pri študiju. Tako v tujini kot pri nas velja opredelitev, da gre za dolgotrajno bolezen, če le-ta traja več kot 3 mesece.

V predavalnici namenite pozornost dejavnikom, ki lahko bolezen poslabšajo in jih skušajte odstraniti ali vsaj omiliti, npr. odstranitev alergenov v primeru alergij, astme oz. pljučnih bolezni, zmanjšanje močnega bleščanja dnevne svetlobe ali močnih luči pri epilepsiji in hudih migrenah.

Smernice za komunikacijo:

- Kadar bolezen vpliva na sposobnost komunikacije, le-to prilagodite zmožnostim študenta. Tudi nekatera zdravila oziroma zdravljenje lahko vplivajo na zmožnost komunikacije, sprejemanja, obdelave in pomnjenja informacij.
- V primeru težav z zbranostjo in spominom si vzemite čas za pogovor, če je možno se s študentom pogovorite v mirnem prostoru, lahko tudi zapisujete pomembne informacije oziroma točke pogovora.
- V primeru težav z vidom in razumevanjem pisnih besed priporočamo ustno komunikacijo.

Smernice za lažje spremljanje pedagoškega procesa:

- Govorite jasno in počasi.
- Povzemajte glavne točke predavanj in vaj.
- Posredujte gradiva vnaprej, omogočite različne vrste gradiv, npr. miselne vzorce, video gradiva.
- Omogočite snemanje predavanj in vaj.
- Omogočite pomoč druge osebe pri pisanju in organizaciji zapiskov, npr. drugih študentov, prostovoljcev.
- Zelo pomembno je, da študentu omogočite zmanjšano prisotnost ali krajše odmore med predavanji in vajami, kadar mora ob točno določenem času jemati zdravila, zaužiti hrano, biti prisoten na terapiji itd. ali zaradi zdravstvenih težav. To so npr. težave z utrujenostjo, s koncentracijo, ki jo povzročajo simptomi bolezni, ali pa se pojavlja kot stranski učinek zdravil.
- Če je mogoče, omogočite miren prostor, kjer se lahko študent odpočije in se ponovno zbere.

Smernice za opravljanje študijskih obveznosti:

- Podaljšan čas za oddajo seminarskih nalog, poročil, izdelkov.
- Opravljanje izpitov po delih.
- Omogočanje opravljanja izpitov izven razpisanih izpitnih rokov (v skladu z 10. člen PPOZ).
- Podaljšan čas pisnih izpitov.
- Možnost krajših odmorov med izpitom.
- Možnost pisnega namesto ustnega preverjanja znanja ali obratno, odvisno od potreb.
- Omogočanje uporabe posebnih tehničnih ali drugih pripomočkov.

Pripravili: Nataša Mauko Zimšek in Alenka Gajšt iz Društva študentov invalidov Slovenije.